

Monica Ergas: O tânără speranță

Printre piesele închinată Centenarului Independenței, primite la redacție, ne-au atras atenția, prin cursivitatea și firescul scrierii, paginile semnate de MONICA ERGAS din Pitești. Autoarea este, evident, o începătoare cu har: producția ei dramaturgică este încă foarte restrinsă, dar — în cei câțiva ani care au trecut de cînd, adolescența, a luat condeiul în mînă, pentru a participa la concursurile literare deschise amatorilor — a acumulat premii și mențiuni, acordate atît unor piese cît și unor povestiri; să cităm doar două — scenariul radiofonic Regina Zargidavei și scenariul TV Dapyx, încercări ambițioase de teatru poetic, ambele, distinse la concursurile de creație ale Radioteleviziunii Române, din 1975 și 1976.

Facem loc, în paginile revistei, citorva fragmente din piesa Prin glonț și săbic, care surprinde scene de pe frontul războiului pentru Independență. Eroii, ofițeri și soldați — unii, cunoscuți din documente istorice — asediază și cuceresc reduta Grivița. Prin limbajul lor concis și simplu se realizează autenticitatea psihologică a soldatului-om din popor, ale cărui trăsături caracteristice — patriotismul, curajul, solidaritatea, omenia — sînt, deopotrivă, calități morale și trăiri spontane, elanuri ale sentimentului.

Cuvînt de recepție

Într-o vreme de rock-and-roll și folk cu chitară, această față tânără își îngăduie cadența amplă a versului clasic, în care toarnă vechi și emblematice legende dinspre curțile regești aflate între Danuhiu și Pontul Enxîn, dintr-o lume abia închipuită, palid atestată, dar irizată fabulos și eroic. Monica Ergas, de care știi că n-a trecut mult de adolescență, se mișcă în acea lume cu o surprinzătoare siguranță, cu o amploare matură, cu o noblețe mai mult decît anacronică. Tropii ei, uneori de o majestuoasă simplitate, trimit, fără pastişă: la un soi de Racine românesc, mai mult, chiar, decît la Alecsandri. Ea e gravă în sentimente, dar deloc pedantă, clasică în gesturi, fără solemnitate, cursivă în versificație, fără facilități și copilării.

Te încâlzește faptul că la Pitești (nici mai mult nici mai puțin!), printre cloruri, clorați și ciambidri și printre atît de dibaci lăutari ai unui of! și ai unei frunzulițe verde, ce creează spațiul nostru folcloric, o față puțin despărțită de viață printr-o perdea diafană, văzînd mai mult înlăuntrul ei decît în afară, găsește puterea de a edifica o lume de umbre, coerentă, și de a o investi, din interiorul ei, cu o gestică atît de nobil cadentă. Ceea ce înseamnă că rezervele de surprize din tineretul nostru sînt nesfîrșite.

Va interesa Monica Ergas actualitatea? Va ajunge ea, prin decantarea aleasă a trecutului trac și scit, la impactul care să zgîndăre (și altfel decît prin atticismul compoziției) viața contemporană? * Ori va rămîne o oază neașteptat-clasicizantă într-o lume grăbit-modernă? Oricum, cred că tonul ei trebuie auzit, dacă n-ar fi decît pentru a reinstala în noi deprinderea ritmurilor ample și a gîndurilor înălțătoare.

Paul Everac

* Rîndurile calde ale dramaturgului Paul Everac sînt inspirație de scrieri ale tinerei autoare, distinse la concursurile de creație ale Radioteleviziunii. Paginile de față par să rezurdezint un început de răspuns la întrebarea sa (N. R.).

